

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

**EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA
CZWARTA SEKCJA**

WENERSKI przeciwko POLSCE(Nr 2)

(Skarga nr 38719/09)

WYROK

STRASBOURG

24 lipca 2012 r.

Wyrok ten stanie się ostateczny zgodnie z warunkami określonymi w Art. 44 ust. 2 Konwencji. Wyrok może podlegać korekcie edycyjnej.

W sprawie Wenerski przeciwko, Polsce

Europejski Trybunał Praw Człowieka (Czwarta Sekcja), zasiadając jako Izba składająca się z następujących sędziów:

David Thór Björgvinsson, *Przewodniczący*,

Lech Garlicki,

Päivi Hirvelä,

George Nicolaou,

Zdravka Kalaydjieva,

Nebojša Vučinić,

Vincent A. De Gaetano, *sędziowie*,

oraz Fatoş Aracı, *Główny Kanclerz Sekcji*,

Obradując na posiedzeniu zamkniętym w dniu 3 lipca 2012 r.,

Wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 38719/09) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej wniesionej do Trybunału na podstawie art. 34 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności („Konwencja”) przez obywatela polskiego, pana Ernesta Wenerskiego („skarżący”) z dnia 16 czerwca 2009 r.

2. Skarżący, któremu przyznano pomoc prawną, był reprezentowany przez pana L. Korpeckiego, adwokata praktykującego w Łodzi. Polski Rząd („Rząd”) reprezentowany był przez swojego pełnomocnika, pana Jakuba Wołasiewicza z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3. Skarżący zarzucił przede wszystkim naruszenie Artykułu 3 Konwencji ze względu na nieodpowiednie warunki odbywania kary pozbawienia wolności, w szczególności na zjawisko przeludnienia.

4. W dniu 6 grudnia 2010 roku Trybunał zdecydował o zakomunikowaniu skargi Rządowi. Zdecydowano także o określeniu dopuszczalności i meritum skargi (art. 29 ust. 1 Konwencji).

FAKTY**I. OKOLICZNOŚCI SPRAWY**

5. Skarżący urodził się w 1970 roku i mieszka w Kluczborku.

A. Tło

6. Skarżący ma bogatą kartotekę kryminalną. Był on zatrzymywany kilka razy od 1997 roku.

7. Bieżąca skarga dotyczy osadzenia w Areszcie Śledczym w Łodzi podczas następujących okresów czasu: (1) od 1 września 2004 roku do 10 marca 2005 roku, (2) od 20 maja do 30 listopada 2005 roku, (3) od 14 grudnia 2005 roku do 19 stycznia 2007 roku, (4) od 5 lutego do 22 lipca 2007 roku i (5) od 8 stycznia 2009 roku do nieokreślonej daty w czerwcu 2010 roku.

8. Wygląda na to, że skarżący pozostawał w areszcie od 1 września 2004 roku, najpierw w Areszcie Śledczym w Łodzi, a następnie w innych ośrodkach penitencjarnych. Zaraz przed 1 września 2004 roku był zatrzymany w Areszcie Śledczym w Chełmie, a w nieokreślonej dacie w czerwcu 2010 roku został przeniesiony do więzienia w Kluczborku.

9. Skarżący cierpi na epilepsję i ma regularne ataki. Zostało u niego zdiagnozowane także zaburzenie osobowości.

B. Zalecenia ekspertów medycznych dotyczące zatrzymania skarżącego

10. Zasięgnięto trzech opinii na temat zdrowia skarżącego od ekspertów w dziedzinie neurologii, psychiatrii i psychologii w trakcie postępowania cywilnego przed sądem I instancji (zobacz paragraf 28 poniżej). Sądy krajowe zwróciły się o opinię ekspertów, aby określić czy warunki zatrzymania były dla niego odpowiednie, czy też wymagał on stworzenia specjalnych warunków w Areszcie Śledczym.

11. Pierwsza opinia została przygotowana 2 października 2006 roku przez dr G.B., biegłego w dziedzinie neurologii. Stwierdzono w niej, że epilepsja skarżącego nie wymagała sama w sobie stworzenia mu specjalnych warunków Areszcie Śledczym. W odniesieniu do standardów miejsca, osadzenie w wieloosobowej celi nie miało negatywnych skutków w przypadku choroby skarżącego. Jednakże biegły zalecił przydzielenie skarżącemu dolnej pryczy w nieprzeludnionej celi.

12. Druga opinia została przygotowana 9 sierpnia 2008 roku przez dr M.B., eksperta w dziedzinie psychiatrii. Ekspert stwierdził, że skarżący cierpi na średnie zaburzenie osobowości i czasami doświadcza chwiejnego nastroju. Osadzenie w zwykłych warunkach więziennych nie pogorszyłoby stanu skarżącego.

13. Trzecia opinia została przygotowana 21 kwietnia 2009 roku przez dr L.S., biegłego w dziedzinie psychologii. Ekspert stwierdził, że skarżący cierpi na zaburzenia osobowości z rosnącą tendencją do wybuchów emocjonalnych, które przejawiały się poprzez samookaleczenie. Ekspert doszedł do wniosku, iż zaburzenia osobowości skarżącego rozwinęły się we

wczesnych latach jego życia i nie było to zależne od przeludnienia i trudnych warunków osadzenia.

C. Przypadek choroby skarżącego i opieka medyczna dostarczana mu w Areszcie Śledczym w Łodzi

14. Jak ustalono przez krajowe sądy, podczas pierwszych czterech okresów zatrzymania w Areszcie Śledczym w Łodzi, skarżący doznał kilku ataków epilepsji. Ataki często skutkowały niewielkimi obrażeniami na twarzy i ranami na ciele, takimi jak rozcięte usta, siniaki, otarcia skóry, guzy na głowie. W jednym przypadku skarżący zagryzł swój język, w innym zaś rozciął sobie głowę o róg łóżka.

15. Stwierdzono także, iż podczas ataków epilepsji skarżący otrzymywał pierwszą pomoc od swoich współwięźniów. W przypadku ataków w ciągu dnia skarżącemu udzielał pomocy lekarz, natomiast w nocy i w czasie świąt wzywano karetkę pogotowia.

16. Skarżący przedstawił kopie pięciu raportów z przyjazdu karetki pogotowia do Aresztu Śledczego po każdym ataku epilepsji (24 kwietnia, 2, 12 i 19 maja i 16 czerwca 2005 roku).

17. Podczas pierwszych czterech okresów zatrzymania, skarżący nie otrzymał pomocy medycznej przynajmniej w dwóch przypadkach ataków epilepsji. W nieokreślonej dacie w marcu 2007 roku, strażnik polecił współwięźniom z celi skarżącego przewrócić go na bok i włożyć mu coś do ust. Podobnie, gdy skarżący został osadzony w celi nr 149 w bloku nr 2, skrzydle nr 4, nie otrzymał on jakiegokolwiek pomocy podczas ataków epilepsji, ponieważ strażnik uznał to za symulację.

18. Po atakach epilepsji skarżący zwykle pozostawał w swojej celi.

19. Sądy krajowe ustaliły, że skarżący doznał samookaleczeń. Po każdym samookaleczeniu otrzymał odpowiednią opiekę medyczną.

20. W dniu 9 marca 2005 roku i 19 czerwca 2006 roku skarżącemu zrobiono badania EEG w szpitalu więzienia w Łodzi.

D. Ogólne warunki osadzenia skarżącego w Areszcie Śledczym w Łodzi

21. Sądy krajowe w postępowaniu cywilnym ustaliły, że od 2002 roku do 2006 roku powierzchnia przeznaczona na jednego więźnia w Areszcie Śledczym w Łodzi była znacząco mniejsza niż ustawowe minimum . Powodem był ogólnokrajowy problem przeludnienia więzień i fakt, że areszt śledczy przechodził wówczas remont i z wielu cel nie można było korzystać.

22. Stwierdzono, że w czasie pierwszych czterech okresów zatrzymania w Areszcie Śledczym w Łodzi, skarżący zajmował kolejno 14 różnych cel, które miały pomiędzy 10,5 a 12 m² i były dzielone przez od 4 do 6

więźniów. Przestrzeń życiowa przypadająca na jednego więźnia w celach skarżącego oscylowała pomiędzy 2 a 2,4m². Sądy nie stwierdziły, aby te przeludnienie miało charakter tymczasowy, biorąc pod uwagę, że skarżący przebywał tam przez kilka lat, mając około 2m² przestrzeni na osobę.

23. Skarżący stwierdził, że maksymalna pojemność w jego celach w Areszcie Śledczym w Łodzi była permanentnie przekraczana. Na przykład cela nr 159 w bloku nr 1, skrzydło nr 4, która została zaprojektowana dla dwóch osób, faktycznie była dzielona przez 6 więźniów łącznie ze skarżącym. Cela nr 151 w bloku nr 1, skrzydło 4 mierzyła 12m² i była przeznaczona dla czterech więźniów, w rzeczywistości zamieszkiwało ją 6 osób łącznie ze skarżącym. Cela nr 92 w bloku nr 3, skrzydło 3 mierzyła 12,7m² i była dzielona przez sześciu zamiast czterech więźniów.

24. Sądy cywilne ustaliły, że przeludnienie w więzieniach i aresztach śledczych ma oczywiście negatywny wpływ na zdrowie więźniów, a także warunki sanitarne ich osadzenia. Co więcej, trudne warunki życia doprowadziły do zwiększenia stresu i agresji wśród więźniów. Skarżący wdawał się w kłótnie i bijatyki ze współwięźniami. W konsekwencji w kilku przypadkach został ukarany dyscyplinarnie.

25. Sądy krajowe ustaliły następnie, że w nieokreślonej dacie w 2004 roku skarżący dzielił pojedynczą celę z innym więźniem. Ponieważ jego współwięzień dochodził do siebie po urazie, skarżącemu przydzielono górną pryczę pomimo zaleceń medycznych. Skarżący musiał wspinać się na swoje łóżko z dolnej pryczy, gdyż nie było tam drabiny. Górna prycza nie była wyposażona w zabezpieczającą barierkę.

26. Sądy stwierdziły także, że podczas pierwszych czterech okresów osadzenia w Areszcie Śledczym w Łodzi, skarżący przez większą część czasu przebywał w celach wymagających remontu. Tylko w jednym przypadku, w nieokreślonym bliżej czasie, jesienią 2006 roku, został umieszczony w celi nr 151, która została właśnie odnowiona, więc posiadała szczelne okna i nie było w niej wilgoci.

27. Skarżący podniósł, iż cele, w których przebywał podczas wszystkich pięciu okresów jego osadzenia w Areszcie Śledczym w Łodzi, były brudne, niewentylowane i roilo się tam od robaków i pleśni. Toaleta w każdej z cel była oddzielona tylko z jednej strony i to jedynie kawałkiem materiału. W konsekwencji, więźniowie nie mieli w ogóle prywatności podczas korzystania z toalety, a cuchnący odór unosił się ciągle w powietrzu.

E. Sprawa cywilna dotycząca naruszenia prawa osobistych skarżącego

28. W dniu 18 lutego 2005 roku skarżący wystąpił z powództwem cywilnym, żądając odszkodowania w wysokości 70,000 zł (około 18,000 euro), ponieważ, jak twierdził, podczas jego osadzenia w Areszcie Śledczym w Łodzi umieszczano go w przeludnionych celach w warunkach,

które nie były odpowiednie dla osoby o jego stanie zdrowia. Skarżący utrzymywał, że w konsekwencji, jego zdrowie pogorszyło się oraz doznawał cierpień i bólu fizycznego, gdy ranił się podczas swoich ataków epilepsji.

29. W czasie przesłuchania 25 maja 2008 roku skarżący określił, że jego powództwo cywilne odnosi się do jego zatrzymania od 1 września 2004 roku do 22 lipca 2007 roku.

16. W dniu 26 maja 2009 roku w Sąd Okręgowy w Łodzi orzekł na korzyść skarżącego i przyznał mu odszkodowanie w wysokości 2,000 zł za szkodę niemajątkową.

17. Podczas postępowania krajowe sądy uzyskały trzy opinie medyczne przygotowane przez ekspertów w dziedzinie psychiatrii, psychologii i neurologii (zobacz paragrafy od 10 do 13 powyżej), a także zeznania od skarżącego, jego współwięźniów oraz pracowników aresztu śledczego. Fakty, które zostały ustalone przez krajowe sądy na podstawie zebranego materiału, zostały przedstawione w określonych powyżej paragrafach.

18. Sąd Okręgowy w Łodzi rozpatrzył powództwo skarżącego w oparciu o art. 23 i 24 Kodeksu cywilnego w związku z art. 448.

19. Sąd krajowy uznał, że dobra osobiste skarżącego, mianowicie jego prawo do godności i ludzkiego traktowania, zostały naruszone poprzez umieszczanie go w bardzo przeludnionych celach (około 2m² na osobę) przez dłuższy czas (kilka lat). Przeludnienie w Areszcie Śledczym w Łodzi nie miało charakteru tymczasowego, a także nie zostało uzasadnione wyjątkowymi okolicznościami.

20. Z drugiej strony, sąd I instancji stwierdził, jak zasugerował ekspert w dziedzinie neurologii, ataki epilepsji nie były zależne od warunków osadzenia. Przeludnienie samo w sobie nie zwiększało częstotliwości napadów epilepsji, ale mogło mieć ono wpływ na występujące u skarżącego zaburzenia osobowości. Ponadto, ryzyko obrażeń w czasie napadów epilepsji było większe w przeludnionych celach.

35. Sąd krajowy uznał, że naruszenie dóbr osobistych powinno być naprawione przede wszystkim za pośrednictwem środków o charakterze niemajątkowym. Jednakże skarżący dochodził jedynie zadośćuczynienia pieniężnego. Biorąc pod uwagę, że cierpienie skarżącego było niskiego stopnia, sąd przyznał mu 2,000 zł za szkodę niemajątkową. Skarżący został także zobowiązany do zapłaty 1,000 zł (około 240 euro) jako częściowy zwrot wynagrodzenia jego adwokata.

36. Po późniejszej apelacji skarżącego, Sąd Apelacyjny w Łodzi w dniu 30 października 2009 roku zmienił wyrok I instancji, zwiększając kwotę do 5,000 zł (około 1,180 euro).

37. Sąd Apelacyjny uznał, że ustalenia Sądu Okręgowego w zakresie do faktów i prawa było prawidłowe. Stwierdził jednak, że wysokość przyznanego odszkodowania była nieadekwatna do stopnia szkody skarżącego.

38. Skarga kasacyjna nie przysługiwała na mocy obowiązujących przepisów.

F. Skargi na władze penitencjarne

39. Skarżący podniósł zarzut nieodpowiedniej opieki medycznej i warunków życiowych w Areszcie Śledczym w Łodzi przeciwko Okręgowemu Inspektoratowi Służby Więziennej.

40. Jego skargi zostały uznane za oczywiście bezzasadne (decyzja z dnia 15 maja 2009 roku w odpowiedzi na skargę z dnia 6 marca 2009 roku i decyzja z dnia 16 lipca 2009 roku w odpowiedzi na skargę z dnia 25 maja 2009 roku).

II. WŁAŚCIWE PRAWO KRAJOWE I PRAKTYKA

41. Przepisy odnoszące się do opieki medycznej w zakładach karnych i ogólnych warunków osadzenia oraz właściwe prawo krajowe i praktyka zostały przedstawione w orzeczeniach Trybunału *Kaprykowski przeciwko Polsce*, skarga nr 23052/05, §§ 36-39, 3 lutego 2009, *Sławomir Musiał przeciwko Polsce*, skarga nr 28300/06, §§ 48-61 ECHR 2009-... i *Orchowski przeciwko Polsce* skarga nr 17885/04, §§ 74-85, 13 października 2009.

PRAWO

I. ZARZUT NARUSZENIA ARTYKUŁU 3 KONWENCJI

42. Skarżący podniósł zarzut, że warunki jego osadzenia w Areszcie Śledczym w Łodzi, w którym przebywał przez okres ponad czterech lat, były nieodpowiednie do jego stanu zdrowia, mianowicie epilepsji i zaburzeń osobowości. Stwierdził, że cele były przeludnione, źle wentylowane, a toalety nie były oddzielone. Skarżący uznał, że takie warunki osiągnęły minimum poziomu dotkliwości, stanowiąc niehumanitarne i poniżające traktowanie, co narusza Artykuł 3 Konwencji, który stanowi:

“Nikt nie może być poddany torturom ani niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu.”

43. Rząd nie skomentował dopuszczalności i meritum tej sprawy.

A. Dopuszczalność

44. Trybunał przypomina, że jego kompetencja do zdecydowania czy skarżący jest ofiarą, nie zależy od sprzeciwu podniesionego przez pozwanego Rząd (zobacz *Hay przeciwko Wielkiej Brytanii* (decyzja), skarga nr 41894/98, ECHR 2000-XI; i *Staykov przeciwko Bułgarii*, skarga nr 49438/99, § 89, 12 października 2006 roku). Zanim Trybunał dojdzie do meritum, musi być przekonany, że skarżący w dalszym ciągu posiada status ofiary. Ta kwestia jest istotna na każdym etapie powstępowania (zobacz *Scordino przeciwko Włochom (nr 1)* [GC], skarga nr 36813/97, § 179, ECHR 2006-V (nr 1)). Trybunał przypomina w tym aspekcie, że korzystna decyzja lub środek dla skarżącego nie jest zasadniczo wystarczający, aby pozbawić go statusu ofiary, chyba że władze krajowe potwierdziły naruszenie Konwencji i przyznały zadośćuczynienie (*ibidem*, § 180).

45. Trybunał zauważa, iż w postępowaniu odszkodowawczym wszczętym przez skarżącego, sądy przyznały, że przebywał on w przeludnionych celach przez długi czas (zobacz paragraf 33 powyżej). Ponadto zbadały, jaki wpływ miały te warunki na stan zdrowia skarżącego, uwzględniając jego epilepsję i zaburzenia osobowości (zobacz paragraf 34 powyżej). Trybunał zatem akceptuje, iż sądy przyznały błąd krajowych władz w zastosowaniu się do Artykułu 3 Konwencji. Pozostaje więc określić, czy przyznane skarżącemu odszkodowanie stanowiło wystarczające zadośćuczynienie.

Skarżącemu przyznano równowartość 1,180 euro odszkodowania; jednakże został zobowiązany pokryć wynagrodzenie adwokata w wysokości około 240 euro.

46. Zadośćuczynienie przyznane przez Sąd Apelacyjny stanowi około 25 procent tego, co przyznałby skarżącemu Trybunał zgodnie ze swoją praktyką, biorąc pod uwagę szczególne okoliczności sprawy. Ponadto Trybunał uważa, że zadośćuczynienie przyznane skarżącemu na poziomie krajowym, rozpatrywane na podstawie faktów przedstawionych przed Trybunałem, było niewystarczające. W takich okolicznościach, Trybunał uważa, że skarżący nadal pozostaje „ofiara” naruszenia Artykułu 3 Konwencji.

47. Trybunał uważa, iż skarga nie jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 35 ust. 3 lit. a Konwencji. W dalszej kolejności zauważa, że nie jest również niedopuszczalna z jakichkolwiek innych przyczyn. Musi zatem zostać uznana za dopuszczalną.

B. Meritum skargi

48. Po pierwsze, Trybunał zauważa, że w dniu 20 stycznia 2009 roku doszło do naruszenia Artykułu 3 Konwencji w pierwszej sprawie wniesionej przez skarżącego związanej z niezapewnieniem mu przez państwo koniecznego i pilnego leczenia jego prawego oczodołu (zobacz *Wenerski przeciwko Polsce*, sprawa nr 44369/02, § 64, 20 stycznia 2009 roku). Zarówno pierwsza jak i obecna skarga podnoszą problem niehumanitarnego i poniżającego traktowania podczas osadzenia. Jednakże okoliczności obu spraw istotnie się różnią, ponieważ obecna sprawa podnosi nowe zarzuty związane z warunkami osadzenia skarżącego, które wynikały z przeludnienia i epilepsji skarżącego.

49. Podsumowanie ogólnych zasad stosowanych przez Trybunał podczas oceny opieki medycznej i warunków osadzenia w ramach Artykułu 3 można znaleźć w wyroku Trybunału w sprawie *Sławomir Musiał i Orchowski* (cytowany powyżej, §§ 85-88 i §§ 119-229 odpowiednio).

50. Trybunał zauważa, że skarżący ograniczył swoją skargę do kilku okresów od 2004 roku do 2010 roku, kiedy został osadzony w Areszcie Śledczym w Łodzi i które trwały łącznie około czterech lat (zobacz paragraf 7 i 42 powyżej).

51. Jak wspomniano wcześniej, Rząd nie przedstawił żadnych opinii odnośnie meritum sprawy. Jednakże postępowanie krajowe wszczęte przez skarżącego ujawnia, że skarżący został dotknięty problemem przeludnienia, jako że przez większość czasu był umieszczony w celach, w których powierzchnia na jednego osadzonego wynosiła około 2m² (zobacz paragraf 22 i 33 powyżej).

52. Trybunał orzekł już w swoich dwóch pilotażowych wyrokach w sprawie *Orchowski i Norbert Sikorski*, że przez wiele lat, mianowicie od 2000 roku do połowy 2008 roku, przeludnienie w polskich więzieniach i aresztach śledczych ujawniło problem „praktyki, która była niezgodna z Konwencją” (zobacz *Orchowski*, cytowany powyżej, § 151, i *Norbert Sikorski przeciwko Polsce*, skarga nr 17599/05, §§ 155-156, 22 października 2009 roku).

53. Biorąc pod uwagę wszystkie czynniki, Trybunał stwierdza, że skarżący przebywał przez kilka lat w przeludnionych celach o powierzchni mniejszej niż 3m² na osobę (zobacz *Musiałek i Baczyński przeciwko Polsce*, skarga nr 32798/02, § 130, 26 lipiec 2011 roku).

54. Co więcej, Trybunał zauważa, że podczas osadzenia skarżącego niezaprzeczalnie cierpiał on na epilepsję, a także zdiagnozowano u niego zaburzenia osobowości.

55. Sądy krajowe i biegli ustalili, że stan zdrowia skarżącego był niezależny od warunków jego osadzenia i był niezwiązany z osadzeniem (zobacz paragraf 34 powyżej). Trybunał nie zaprzecza tym twierdzeniom.

56. Niemniej jednak, Trybunał uznaje, że sama natura stanu zdrowia skarżącego czyni go bardziej bezradnym niż przeciętny osadzony oraz że osadzenie go w warunkach opisanych powyżej może być zasadnie

uznawane za wpływające na zwiększenie jego uczucia niepokoju. Przeludnienie zwiększyło napięcie wśród więźniów i bez wątpliwości miało wpływ na zaburzenia osobowości skarżącego. Ponadto, podczas ataków skarżący odnosił obrażenia, które wyraźnie były poważniejsze ze względu na przeludnienie i zagrażone cele.

57. Istotnie, podczas pobytu w Areszcie Śledczym w Łodzi, skarżący doznał kilku ataków epilepsji, które skutkowały obrażeniami twarzy i ciała (zobacz paragraf 14-20). Skarżący zagryzł sobie język, rozciął głowę o kant łóżka, rozciął usta oraz doznał licznych siniaków, otarć i guzów na głowie. We wszystkich tych przypadkach pomocy udzielili mu współwięźniowie. Dopiero później wzywano lekarza bądź karetkę pogotowia. W paru przypadkach nie otrzymał żadnej pomocy medycznej po swoich atakach.

58. W związku z tym Trybunał podkreśla, że już wcześniej skrytykował sytuacje, w których pracownicy aresztu śledczego nie poczuli się w obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa i opieki oskarżonemu cierpiącemu na regularne napady epilepsji, zobowiązując współwięźniów do udzielenia w razie konieczności pierwszej pomocy (zobacz *Kaprykowski przeciwko Polsce*, skarga nr 23052/05, § 74, 3 lutego 2009 roku).

59. Oceniając w całości fakty sprawy i biorąc pod uwagę w szczególności łączne skutki nieodpowiednich warunków życiowych podczas osadzenia skarżącego oraz zagrożony stan zdrowia, który wymagał częstej pomocy medycznej, Trybunał stwierdza, że charakter, czas trwania i dotkliwość złego traktowania, którego przedmiotem był skarżący, są wystarczające, aby zakwalifikować je jako nieludzkie i poniżające (zobacz *Egmez przeciwko Cyprowi*, skarga nr 30873/96, § 77, ECHR 2000-XII; *Labzov przeciwko Rosji*, skarga nr 62208/00, § 45, 16 lipiec 2005 roku; i *Mayzit przeciwko Rosji*, skarga nr 63378/00, § 42, 20 stycznia 2005 roku).

Nastąpiło zatem naruszenie Artykułu 3 Konwencji.

II. ZARZUTY NARUSZENIA ARTYKUŁU 8 KONWENCJI

60. Skarżący podniósł także zarzut, iż warunki jego osadzenia naruszyły jego prawo do poszanowania jego integralności fizycznej i psychicznej oraz prawo do prywatności i ochrony jego osobistej przestrzeni. Skarżący powołał się na Artykuł 8 Konwencji, który stanowi:

„1. Każdy ma prawo do poszanowania swojego życia prywatnego...

2. Niedopuszczalna jest ingerencja władzy publicznej w korzystanie z tego prawa, z wyjątkiem przypadków przewidzianych przez ustawę i koniecznych w demokratycznym społeczeństwie z uwagi na bezpieczeństwo państwowe, bezpieczeństwo publiczne lub dobrobyt gospodarczy kraju, ochronę porządku i zapobieganie przestępstwom, ochronę zdrowia i moralności lub ochronę praw i wolności innych osób.”

61. Trybunał stwierdza, iż ten zarzut jest powiązany z zarzutem badanym powyżej i podobnie musi być uznany za dopuszczalny.

62. Jednakże, stwierdzając naruszenie Artykułu 8, Trybunał uważa, że żadne oddzielne kwestie nie wynikają z Artykułu 8 Konwencji w związku z warunkami osadzenia skarżącego i otrzymywaną przez niego opieką medyczną.

III. INNE ZARZUTY NARUSZENIA KONWENCJI

63. Na koniec, skarżący zarzuca, opierając się na Artykule 6 i 13 Konwencji, nierzetelność postępowania cywilnego w sprawie odszkodowania toczącego się przez sądami krajowymi.

64. Trybunał powtarza, zgodnie z Artykułem 19 Konwencji, że jego obowiązkiem jest zapewnienie przestrzegania zobowiązań wynikających dla Wysokich Układających się Stron z Konwencji. W szczególności, nie jest rolą Trybunału zajmowanie się błędami co do faktów lub co do prawa popełnionymi przez krajowy sąd, o ile nie naruszają one praw i wolności chronionych przez Konwencję. Co więcej, Artykuł 6 Konwencji, gwarantujący prawo do rzetelnego procesu, nie określa żadnych zasad dotyczących dopuszczalności dowodów czy sposobu, w jaki powinny być oceniane. Jest to zatem, przede wszystkim, kwestia krajowej regulacji prawnej i krajowych sądów (zobacz *García Ruiz przeciwko Hiszpanii* [GC], skarga nr 30544/96, § 28, ECHR 1999-I).

65. Trybunał rozpatrzył pozostałe zarzuty przedstawione przez skarżącego. Jednakże odnosząc się do całości dostarczonego materiału oraz do zakresu, w którym był kompetentny, stwierdza, że skarżący nie uzasadnił podniesionych zarzutów.

66. Wynika stąd, że ta część skargi jest oczywiście bezzasadna i musi zostać odrzucona zgodnie z Artykułem 35 §§ 3 i 4 Konwencji.

IV. SKARGA NA ARTYKUŁ 41 KONWENCJI

67. Artykuł 41 Konwencji stanowi:

„Jeśli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów oraz jeśli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie.”

A. Szkoda

68. Skarżący zażądał 20,000 euro w odniesieniu do niematerialnej szkody.

69. Rząd nie odpowiedział na żądanie skarżącego.
70. Trybunał przyznaje skarżącemu 5,000 euro w odniesieniu do niematerialnej szkody.

B. Koszty i wydatki

71. Skarżący, który był reprezentowany przez adwokata i któremu Rada Europy przyznała pomoc prawną, nie podniósł jakiegokolwiek żądania co do kosztów i wydatków.

C. Odsetki za zwłokę

72. Trybunał stwierdza, iż wysokość odsetek z tytułu zwłoki powinna zostać oparta na krańcowej stopie pożyczkowej Europejskiego Banku Centralnego, powiększonej o trzy punkty procentowe.

Z TYCH PRZYCZYŃ TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *Uznaje* skargę za dopuszczalną w zakresie Artykułu 3 i 8 Konwencji, zaś pozostałą część skargi za niedopuszczalną;
2. *Stwierdza*, że doszło do naruszenia art. 3 Konwencji;
3. *Stwierdza*, że doszło do naruszenia art. 8 Konwencji;
4. *Stwierdza*
  - (a) że pozwane Państwo ma zapłacić skarżącej, w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym wyrok stanie się ostateczny zgodnie z Artykułem 44 ust. 2 Konwencji, kwotę 5,000 euro (pięć tysięcy euro) z tytułu szkody niemajątkowej plus wszelkie podatki, jakie mogą podlegać naliczeniu, w przeliczeniu na złote polskie według kursu obowiązującego w dniu rozliczenia;
  - (b) że po upływie powyższego trzymiesięcznego terminu do momentu zapłaty, winny zostać naliczone od tej kwoty odsetki zwykłe według marginalnej stopy procentowej Europejskiego Banku Centralnego, powiększonej o trzy punkty procentowe;;
5. *Oddala* pozostałą część roszczenia skarżącego o słuszne zadośćuczynienie.

Sporządzono w języku angielskim i obwieszczono pisemnie dnia 24 lipca 2012 r., zgodnie z art. 77 ust. 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Fatoş Aracı
Główny Kanclerz

David Thór Björgvinsson
Przewodniczący